

נאמר של נייר

רבע המאה הראשון של העיר תל-אביב ★ תירוץ

גזעני לחוסר-כישרון ★ המתורגמן משרני כמתורגם כרמי

★ יורסנר בעברית ★ ירד הכורת על הסיפריות ★ נאציזם בקולנוע

שורשים

עיר-החול

אחד הסיפורים המופלאים של ההתיישבות היהודית בארץ-ישראל הוא סיפורה של העיר

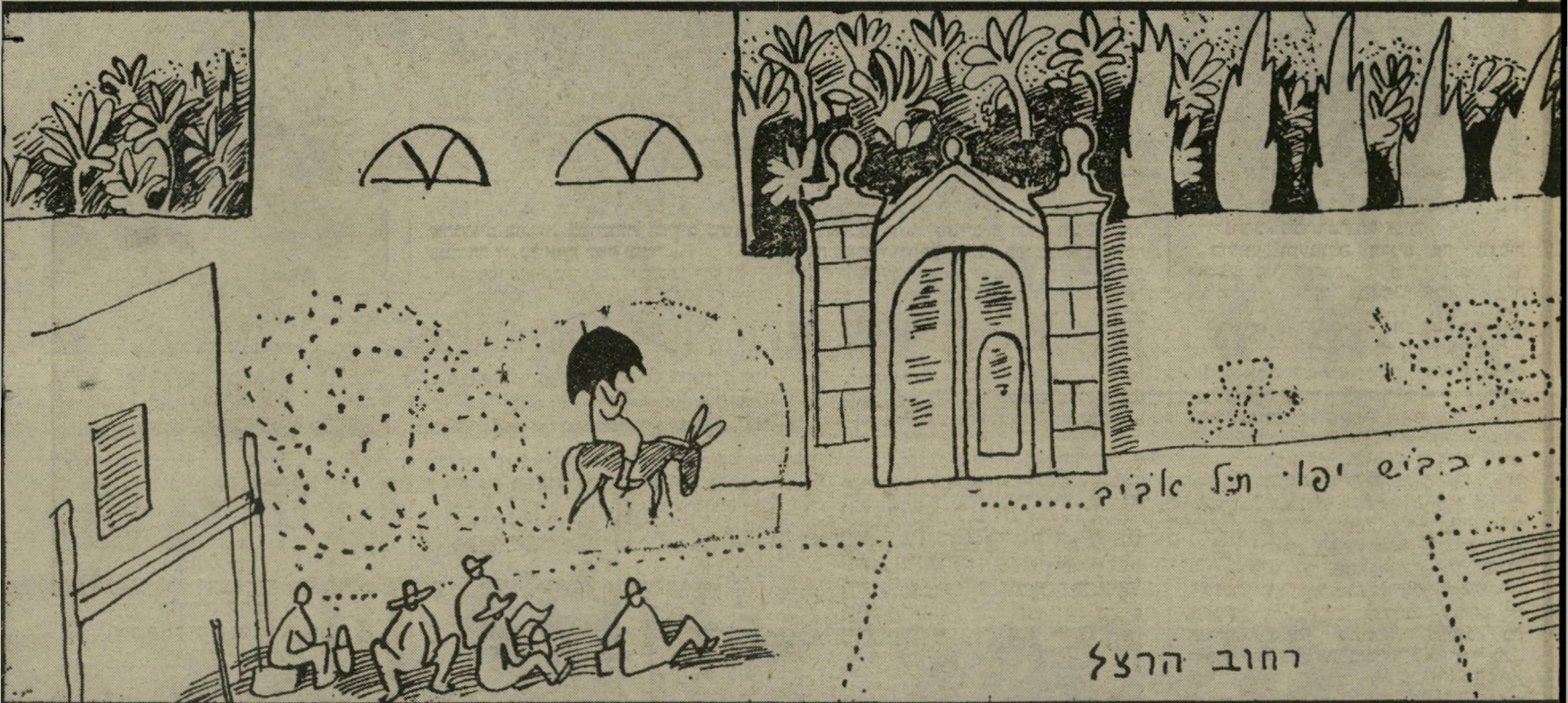
החבורת נפתחת ככיצד נוסדה אחוזת-בית מאת עקיבא אריה וייס (סנדקו של כותב שורות אלה). ברשימה זו, מתאר וייס, שקדם לדיונגוף בניהול שלבי ההקמה של העיר העברית הראשונה, את הכרונולוגיה הראשונה, שהביאה להקמת עיר-החול. מרדכי נאור ועמית לוינסון מיימנים ברשימתם מי היו 66 מייסדי תל-אביב, את האבות-המייסדים

החבורת נפתחת ככיצד נוסדה אחוזת-בית מאת עקיבא אריה וייס (סנדקו של כותב שורות אלה). ברשימה זו, מתאר וייס, שקדם לדיונגוף בניהול שלבי ההקמה של העיר העברית הראשונה, את הכרונולוגיה הראשונה, שהביאה להקמת עיר-החול. מרדכי נאור ועמית לוינסון מיימנים ברשימתם מי היו 66 מייסדי תל-אביב, את האבות-המייסדים

דיונגוף, יצחק חיותמן, דויד ברגר, דויד איזמוזיק והאחרים, תוך פירוט הרקע של כל אחד מהם. מצורפת לרשימה זו מפת חלוקת המיגרשים באחוזת-בית. כמו כן מרווחים נאור ולוינסון על המרכיבים השונים, אשר איפיינו את מייסדיה.

תחת הכותרת המגילות הגנוזות של תל-אביב מובאים קטעים נבחרים מתוך

אברבנאל מתחייב לבנות על המיגרש של הוועד ברחוב לילינבלום בניין המביל בקירבו אולם גדול וכל יתר החדרים שישמשו לסינימטוגרף, וכן בשביל נשפים וצורכי הבימה העברית וכדומה...
הגיאוגרף ג'דעון ביגור סוקר את התפתחות השטח הבנוי של תל-אביב בשנים 1909-1934, תוך תיאור התפתחותה של העיר

תל-אביב הקטנה של נחום גוטמן, עם ד"ר חיסין, הרוכב על חמורו מבתי-חלומות לבתי-קופסות

בתקופה האמורה, בליווי מפות ותמונות. ארנון גולן סוקר את תל-אביב במלחמת-העולם הראשונה. דרך ימי שילטונו ההפכפכים של ג'מאל פחה, הארכה, הרעב והמחלות, גיוס תלמידי גימנסיה הרצליה לצבא התורכי וגירוש תושבי תל-אביב כפסח תרע"ז.

את תיאור התנופה הגדולה ביותר להתפתחותה של תל-אביב מביא דן גלעד בתל-אביב בעלייה הרביעית, תוך שהוא מרגיש את חלקם של הסוחרים היהודיים שהגיעו מפולין, מפאת הגויות הכלכליות בה, סוחרים שהעניקו לתל-אביב את אופייה הסופי, ולא דווקא מייסדי החלוצים. תחת הכותרת יהודים וערבים בימי ראשית תל-אביב מובאים קטעים, המתארים את היחסים והמתחים בין מייסדי תל-אביב ובין תושביה הערביים של העיר-האם, יפו.

נתן הרץ בוחן את המהפך הארציכלי של שנות ה-30 בתל-אביב, תחת הכותרת מבתי חלומות לבתי קופסאות, בסקירת סיפורם של בתים כבתי פיינגולד (רחוב לילינבלום), בית פנסק, בית מוסס (שרות רוטשילד), בית אופלטקה, בית הפגודה (רחוב נחמני) ובתים אחרים של שנות ה-20, והמהלכים שהביאו לבניה פונקציונאלית יותר, המאפיינת מאז שנות ה-30 ועד עצם היום הזה את תל-אביב, בניית הבתים המשותפים.

שלמה שבא סוקר תחת הכותרת תל-אביב המצוירת את גלריית ציירי תל-אביב, שהתמוח ברישום תולדותיה של העיר — נחום גוטמן

הפרוטוקולים של תל-אביב, בימי הראשית שלה, כהחלטה על הקמת הקיבוצ הראשון, ביא' סיוון תר"ע: הוחלט לעשות קיבוצ בתוך הבולבאר במידה 2x2 מטר ולהשכירו למכירת משקאות קרים אך לא חריפים... או החלטה על הקמת הראינוע הראשון, מיום ט' טבת תרע"ד: מר

והמתיישבים של תל-אביב, דרך רמיות כחזקאל דנין, דויד סמילנסקי, מאיר * עידן 3 - תל-אביב בראשיתה, 1909-1934; עורך מרדכי נאור; הוצאת די יצחק בן-צבי; 216 עמודים (כריכה רכה).

עורכי מאגזין, אשר ריידן וחיים ספח רומים מתגוננים למניעיו של וינקלר להאשמתם בהאשמות האמורות, כחשפן שאינו אדיאולוגי טהור, אלא איש-ספרותי בעיקרו... ומן דק, בעובי שק, על כך שעורכי מאגזינים מסרבים לפרסם את חזיתו של וינקלר הנ"ל, מתוך סיבות של תמיכה ועליבות איכותיות.

ואשר להאשמות הפוליטיות של וינקלר הנ"ל, מוסיפים ריידן ופסח, שהן נבחינת הסתה.

הצעה לעורכי מאגזינים, ירחון החסר מדור סאטירי, להעניק לוינקלר בכל גיליון, שטח במדור המיכתבים למערכת, כמדור קבוע, העשוי להשיג פונקציה של שני מדורים, הראשון — סאטירי, והשני — כיצד לכתוב מיכתבים למערכת בעברית גרועה, בעטו של חבר באגודת הסופרים.

החוויה הישראלית מנכרד וינקלר (שם אמיתי) חודי ערבים ושאלנים

העלית הגדולות והקטנות הביאו לישראל דמויות שונות, הניזנות בשולי התרבות הישראלית. אחת מדמויות אלה היא רמותו של הספק מתורגמן, ספק גרשמן בלנפרד וינקלר, שעליו אמר משורר חשוב: הוא נראה כמו משורר גדול. חבל רק שאי-אפשר לבנות במראה סנים את השירים...

וינקלר הנ"ל (שהמיר את לשונו תרומנית בעברית, אך שכח להמיר את שמו) פירסם שנים את יצירותיו העקרות והמשוללות כל ניצוץ של השראה ו/או כישרון בירחון אגודת-הסופרים המיושן מאגזינים. כאשר הגיעה המהפכה למאגזינים, והדמיין שב לעריכתו, חזלו שריו המתחרים והמייגעים של וינקלר לאכלס את עמודי מאגזינים. אלה שגרשמן כוינקלר, לא יעבור כשתיקה על רבע שכותה.

כחוברת החרשה של מאגזינים, המוקדשת ליצירותיהם של יוצרים יהודים גרמניים, מופיע במדור מיכתבים למאגזינים מיכתבו של וינקלר הנ"ל, המוצא טעם לפגם בפירסום שירה של דליה רביקוביץ תינקלר לא הורגים מעממים, שיר שבו רואה וינקלר ניסיון לרמות את החייל הישראלי שצפה בצברה ובשאתילא לרמות חייל הסים הידוע לשימשהד.

וינקלר לא הסתפק בניסיונו הרדוד לבלבל את שירה של רביקוביץ.